

SEKTOR ZA MAKROEKONOMSKI SISTEM VTK/STK BiH

**PRELIMINIRANI POKAZATELJI PREVOZA PUTNIKA U PERIODU 2020/2019
GODINA**

24.05.2021. GODINE

Sadržaj:

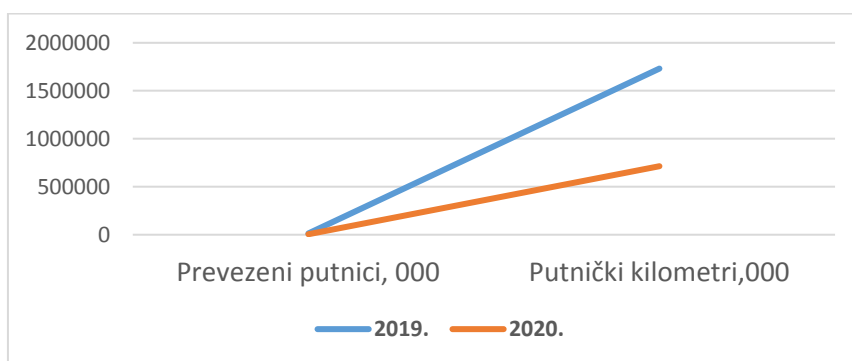
- **Prevoz putnika u drumskom prevozu**
- **Prevoz putnika u gradsko- prigradskom prevozu**
- **Željeznički prevoz putnika**
- **Vazdušni promet putnika**
- **Granični promet putnika**
- **Tržište rada**

Značajan pad svih pokazatelja u drumskom, željezničkom i vazdušnom saobraćaju u 2020. godini, uzorkovan je uticajem epidimije COVID-2019.

- Drumski prevoz putnika

Prevoz putnika	2019.	2020.
Pređeni kilometri vozila,000	95.774	44.406
Prevezeni putnici, 000	14.053	6.476
Putnički kilometri,000	1.732.480	713.777

- U 2020. godini je pređeno putničkih kilometara u ukupnoj vrijednosti od 713.777.000 km, što je za **-1.018.703.000 km** ili **59 %** manje u odnosu na 2019. godinu.
- Prevezeno je za **7.577.000** ili **54 %** manje putnika u odnosu na 2019. godinu, tako da je u 2020. godini prevezeno 6.476.000 putnika.

- Gradsko- prigradski prevoz putnika

	2019.	2020.
Pređeni kilometri vozila,000	63.271	45.249
Prevezeni putnici, 000	122.004	81.012

U prošloj godini je značajno smanjena upotreba gradskog i prigradskog prevoza putnika, tako da je u prošloj godini u ovom području pređeno 45.249.000 km vozila, što je manje za **18.022.000 km vozila**, odnosno **manje za 28 %** u odnosu na 2019. godinu.

Istovremeno je značajno smanjen broj preveznih putnika. Prevezno je 81.021.000 putnika, što je manje za **40.992.000 putnika** ili **34 %** u odnosu na broj preveznih putnika u 2019. godini.

- Željeznički prevoz putnika

	<u>2019.</u>	<u>2020.</u>
Prevezeni putnici, 000	657	181
Putnički kilometri, 000	55.533	14.166

U željezničkom prevozu putnika je u 2020. godini prevezeno 181.000 putnika koji su prešli 14.166.000 putničkih kilometara. Ovakvi pokazatelji govore da je upotreba i željezničkog prevoza putnika u istom periodu mnogo smanjen, i u poređenju sa prethodnom godinom predstavlja razliku/ smanjene od **476.000 putnika ili smanjenje od 72%**; odnosno smanjenje od **41.367.000 putničkih km ili 74 %** manje pređenih putničkih kilometara.¹

- Granični promet putnika

	2019		2020	
	Ulaz	Izlaz	Ulaz	Izlaz
Ukupan granični promet	26.325.967	26.460.473	12.073.866	12.077.732
domaći putnici	9.760.716	10.318.814	4.767.691	4.838.526
strani putnici	16.565.251	16.141.659	7.306.175	7.239.206
drumski granični promet putnika	25.379.051	25.493.542	11.811.876	11.810.383
domaći putnici	9.443.031	9.989.784	4.620.869	4.715.282
strani putnici	15.936.020	15.503.758	7.191.007	7.095.101
željeznički granični promet	6.532	7.078	4.022	4.067
domaći putnici	3.102	3.314	2.173	2.227
strani putnici	3.430	3.764	1.849	1.840

Analizirajući granični promet putnika evidentan je pad ukupnog graničnog prometa, što je rezultat smanjenja i domaćih i stranih putnika na graničnim prelazima.

Smanjen je ukupan izlaz iz BiH za **14.382.741 putnika**, što predstavlja smanjenje od **54 %** u odnosu na izlaze iz 2019. godine.

Ukupan broj ulazaka u BiH je smanjen za **14.252.101 putnika**, što predstavlja smanjenje od **54%** u odnosu na prethodnu godinu.

U 2020. godini je evidentirano 12.077.732 izlazaka putnika iz BiH i 12.073.866 ulazaka putnika u BiH.

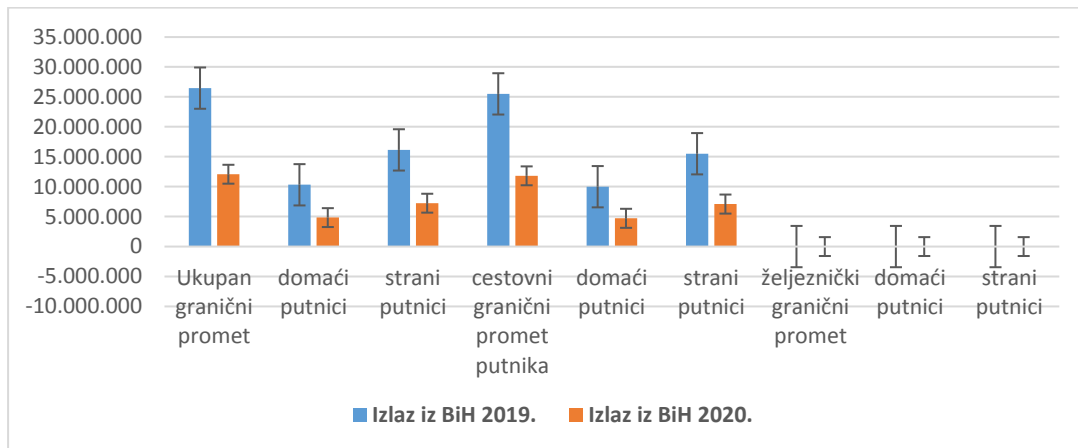
Evidentan je veći broj ulazaka i izlazaka stranih u odnosu na domaće putnike, tako da je u prošloj godini u BiH ušlo 7.306.175 stranih putnika (manje za 9.259.076 putnika ili 56 % u odnosu na 2019. godinu), a istovremeno izašlo 7.239.206 stranih putnika (manje za 8.902.453 ili 55% u odnosu na 2019. godinu).

Smanjen je broj ulazaka i izlazaka i domaćih putnika. U prošloj godini je evidentiran ulazak 4.767.691 domaćih putnika (manje za 4.993.025 ili 51 % u odnosu na 2019. godinu).

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, podatke obradio Sektor za makroekonomski sistem u VTK / STK BiH

Istovremeno je iz BiH evidentiran izlazak za 4.838.526 domaćih putnika (manje za 5.480.288 ili 53 %).

U graničnom prelazu putnika vrijedonosno najveće učešće ima cestovni granični prevoz.

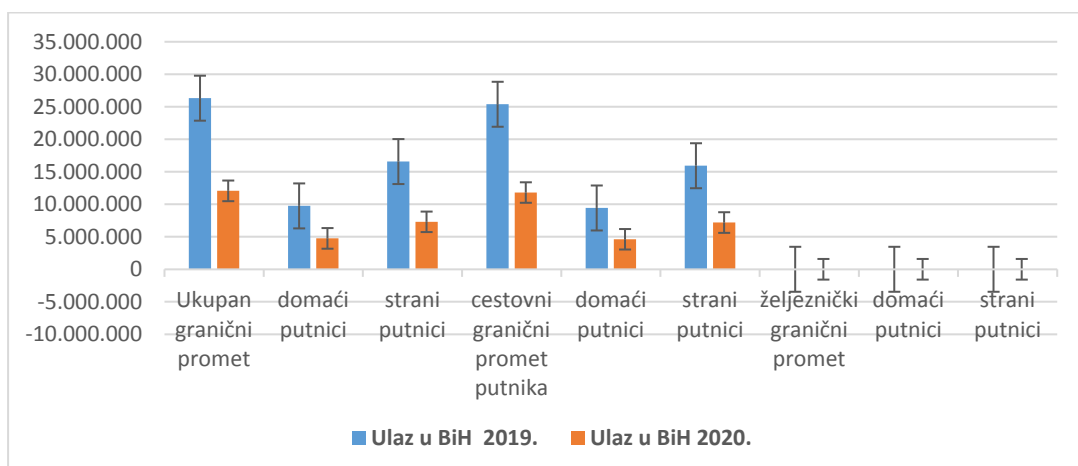

Izlazi iz BiH po vrstama prevoza

U drumskom graničnom prevozu putnika je ukupno evidentiranih izlaza u prošlog godini 11.810.383, što predstavlja značajno smanjenje od 13.683.159 ili 54 % u odnosu na 2019. godinu. Vrijedonosno veće učešće imaju strani u odnosu na domaće putnike.

Stranih putnika u drumskom prevozu je izašlo iz BiH 7.095.101, što također predstavlja smanjenje od 8.408.657 ili 54 % u odnosu na 2019. godinu, dok je smanjen i broj izlaza domaćih putnika u drumskom prevozu u vrijednosti od 5.274.502 ili 53 %, tako da je ukupan broj domaćih putnika u drumskom prevozu koji su evidentirali izlaz iz BiH 4.715.282.

Željeznički granični prevoz putnika je smanjen usljed smanjenja i ulaza i izlaza u BiH. Ukupan izlaz putnika u željezničkom prevozu iznosi 4.067 (2.227 domaćih i 1.840 stranih), što je manje za 3.011 ili 43% u odnosu na 2019. godinu.

Analizirajući evidentirane ulaske u BiH, evidentno je vrijedonosno najveće učešće drumskog prevoza putnika. U prošloj godini je drumskim prevozom u BiH ušlo 11.811.876 putnika, što je manje za 13.567.175 ili 53 % u odnosu na 2019. godinu. I kod ulazaka je veća zastupljenost stranih u odnosu na domaće putnike, tako da je u prošloj godini drumskim prevozom ušlo

7.191.007 stranih putnika (manje za 8.745.013 ili -55 % u odnosu na 2019. godinu) i 4.620.869 domaćih putnika (manje za 4.822.162 ili 51 % u odnosu na 2019. godinu).

Smanjen je i ukupan broj ulazaka putnika u željezničkom prevozu za 2.510 ili 38%, tako da je ukupan broj ulazaka putnika u železničkom prevozu iznosi 4.022 (2.173 domaćih i 1.849 stranih putnika).

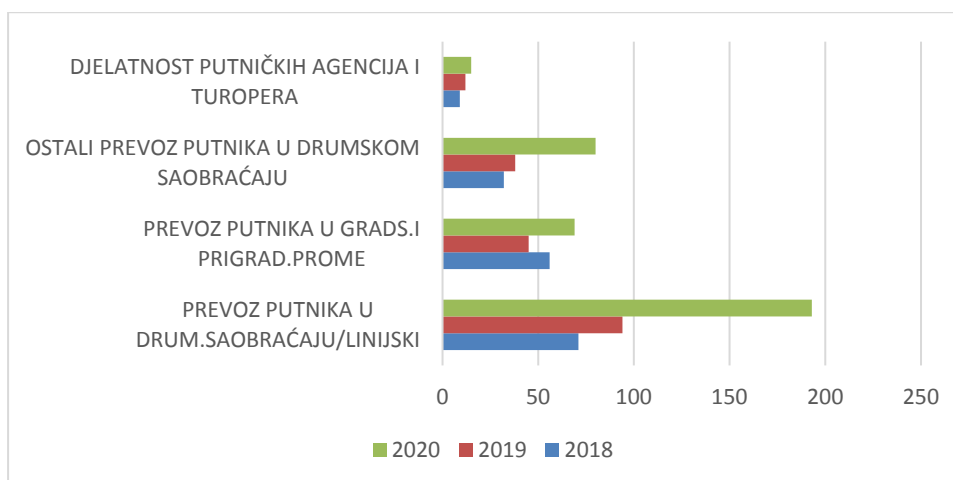
²

TRŽIŠTE RADA

Republika Srpska

Djelatnost ostanaka bez posla	2018.	2019.	2020.
PREVOZ PUTNIKA U DRUM.SAOBRAĆAJU/LINIJSKI	71	94	193
PREVOZ PUTNIKA U GRADS.I PRIGRAD.PROME	56	45	69
OSTALI PREVOZ PUTNIKA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU	32	38	80
DJELATNOST PUTNIČKIH AGENCIJA I TUOPERA	9	12	15
Ostanci bez posla ukupno	168	189	357

Prema evidenciji zavoda za zapošljavanje RS-a najveći broj ostanaka bez posla je evidentiran u 2020. godini. Povećan broj ostanaka bez posla je evidentiran još u 2019. godini, ali je u 2020. godini broj ostanaka bez posla porastao za blizu 90 %, te je ukupan broj ostanaka bez posla u 2020. godini u RS-u 357.

Analizirajući ostanak bez posla po djelatnostima cestovnog prevoza putnika, evidentan najveće povećanje ostanaka bez posla je u drumskom/ linijskom saobraćaju (povećanje preko 100 %), a predstavlja 193 ostanaka bez posla u ovoj djelatnosti.

Evidentan je ostanak bez posla i u svim ostalim analiziranim djelatnostima prevoza putnika.³

² Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, podatke obradio Sektor za makroekonomski sistem u VTK/ STK BiH

³ Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, podatke obradio Sektor za makroekonomski sistem u VTK/STK BiH

Federacija BiH

	juni 2019.	juli 2019.	august 2019.	septembar 2019.	oktobar 2019.	novembar 2019.	decembar 2019.	Ukupno po djelatnostima
Zeljeznički prijevoz putnika međugradski	10	5	4	6	10	6	6	47
Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika	62	62	63	52	40	36	67	382
Taksi služba	47	47	44	42	45	58	61	344
Ostali kopneni prijevoz putnika	94	70	73	74	73	65	70	519
Zračni prijevoz putnika	1	3	5	4	2	1	18	34
Ukupno/ mjesec	214	187	189	178	170	166	222	<u>1.326</u>

Prema pregledu odjava u FBiH, odjave zaposlenih u sektoru prevoza putnika u 2019. godini nije bilo odjava do juna, pa se broj odjava od juna do kraja 2019. godine kretao od 166 do 222, što predstavlja prosjek od 189 odjava u posmatranom periodu na mjesečnom nivou.

Najveći broj odjava je zabilježen pod šifrom 49.39. - ostali kopneni prevoz putnika (519 odjave), zatim šifte 49.31 - gradski i prigradski kopneni prevoz putnika (382 odjave) i iz djelatnosti pružanja taksi usluga šifra 49.32 (344 odjave).

Analizirajući strukturu odjava po mjesecima, najveći broj odjava je evidentiran u decembru 2019. godine (222 odjave), usljed velikoj povećanja odjava u djelatnostima gradskog i prigradskog kopnenog prevoza putnika i taksi službe.

Ukupan broj odjava u 2019. godini je 1.326.

jan	feb	mart	april	maj	juni	juli	august	sept	okt	nov	dec	Ukupno
-----	-----	------	-------	-----	------	------	--------	------	-----	-----	-----	--------

	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.
Zeljeznicki pp medugradski	1	6	4	6	3	1	4	59	6	2	3	6	101
Gradski / prigrad kopneni pp	59	63	113	110	149	83	164	63	62	55	24	115	1.060
Taksi služba	55	66	176	101	40	41	150	78	53	49	60	55	924
Ostali kopneni pp	57	78	241	55	84	124	1	1	49	52	43	48	833
Zračni pp	1	2	4	1	0	3	8	0	17	0	0	0	36
Ukupno/mjesec	173	215	538	273	276	252	327	201	187	158	130	224	2.954

U 2020. godini su u svakom mjesecu zabilježene odjave, a najviše u martu- period strogo lockdowna (538 odjava) i julu (327 odjava). Posmatrano po djelatnostima, najviše odjava je evidentirano u gradskom i prigradskom kopnenom prevozu i u uslugama taksi službi.

U odnosu na 2019. godinu, broj odjava je porastao za 1.628 odjava ili 123 %, tako da je u 2020. godini evidentirano 2.954 odjave. ⁴

Rezime:

- Prevoz putnika je u 2020. godini smanjen je u svim djelatnostima
- U cestovnom prevozu putnika je prevezeno 54 % putnika manje u odnosu na 2019. godinu
- U gradsko- prigradskom prevozu putnika je smanjen broj prevezenih putnika za 34 %.
- U železničkom prevozu putnika je zabilježen pad od 72 %
- Analizirajući granični promet putnika evidentan je pad ukupnog graničnog prometa, što je rezultat smanjenja i domaćih i stranih putnika na graničnim prelazima.
- Smanjen je ukupan izlaz iz BiH za 14.382.741 putnika, što predstavlja smanjenje od 54 % u odnosu na izlaze iz 2019. godine.
- U RS- u je u 2020. godini broj ostanaka bez posla porastao za blizu 90 %, te je ukupan broj ostanaka bez posla u 2020. godini 357.
- U odnosu na 2019. godinu, broj odjava zaposlenja U FBiH u ovim branšama je porastao za 1.628 odjava ili 123 %, tako da je u 2020. godini evidentirano 2.954 odjave.
- Možemo zaključiti da je u 2020. godini ukupan broj odjava u BiH iznosi oko 3.311
- Ovakvi pokazatelji su u velikoj mjeri posljedica uticaja pandemije, a podaci nam potvrđuju da je u 2019. godini postojala stabilnost i održivost ove uslužne grane, te da su podaci u 2020. godini znatno lošiji, zbog „ pandemijskov vala“ koji je bio popraćen jako oštrim mjerama i rezultirao velikim ekonomskim udarcem na sektor usluga.

⁴ Poreska uprava FBiH, podatke obradio Sektor za makroekonomski sistem u VTK/ STK BiH

